

บทความการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร

Factors that Affect the Decision to Study International Music at Music Schools in Thung Khru District, Bangkok

สกุณฑลา ทริพาธี
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียน โรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นประชากรกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนระดับการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากล 2) ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ใน เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลของประชากร 3) ทราบแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการและตอบสนองทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของนักเรียนให้มากที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา, พนักงานราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ, พนักงานบริษัทเอกชน และผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัวที่ตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากล ของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ใน เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานครจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและทดสอบค่าเอฟ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$) เมื่อพิจารณาปัจจัยทั้ง 7 ด้าน พบว่า ทุกๆ ด้านมีการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.03$) ด้านกระบวนการ ($\bar{X}=3.98$) ด้านบุคลากร ($\bar{X}=3.98$) ด้านสถานที่ ($\bar{X}=3.93$) ด้านภาพลักษณ์ทางกายภาพ ($\bar{X}=3.92$) ด้านการส่งเสริมการตลาด ($\bar{X}=3.91$) ด้านราคา ($\bar{X}=3.90$) ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the characteristics of students at music schools in Thung Khru District, Bangkok, as well as the level of choice in their decision to study international music. 2) To compare between factors that influence the decision to study international music at music schools in Thung Khru District, Bangkok based different personal characteristics. 3.) To come up with guidelines on improving the service and responding to the market to maximize influence on students' decision to study international music. The sample consisted of 400 students, government and private employees, and entrepreneurs who have chosen to study international music at music schools in Thung Khru District, Bangkok. The tools used to collect data are questionnaires with a 5 point rating scale. Statistics used to analyze the data were Frequency, Percentage, Average Mean, Standard Deviation, t-test and the One-Way ANOVA f-test.

The results revealed that factors that affect the decision to study international music had an overall high level of influence ($\bar{X} = 3.95$). Separately, each factor also had high level of influences, ranked in descending order as follows: Product ($\bar{X} = 4.03$), Process ($\bar{X} = 3.98$), Personnel ($\bar{X} = 3.98$), Place ($\bar{X} = 3.93$), Physical Evidence ($\bar{X} = 3.92$), Promotion ($\bar{X} = 3.91$), and Price ($\bar{X} = 3.90$). The comparison between factors based on personal characteristics showed that respondents with different genders, age, education level, occupation, and income did not have different opinions on the decision to study international music.

ภูมิหลัง

การกำเนิดของเครื่องดนตรีเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยโบราณ โดยมนุษย์รู้จักการสร้างเครื่องดนตรีง่ายๆ จากธรรมชาติรอบข้างคือ เริ่มจากการปรบมือผิวปาก เคาะหิน หรือนำกิ่งไม้มาตีกันซึ่งต่อมาได้มีการสร้างเครื่องดนตรีที่มีรูป ทรงลักษณะต่างๆ ที่แตกต่างกันไปในแต่ละชนชาติ โดยมีการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมและลักษณะเครื่องดนตรีของชนชาติ ต่างๆ โดยเฉพาะเครื่องดนตรีสากลที่เป็นเครื่องดนตรีของชาวตะวันตกที่นำมาเล่นกัน แพร่หลายในปัจจุบัน สำหรับการกำเนิดของดนตรีตะวันตกนั้นมาจากเครื่องดนตรีของชนชาติ กรีกโบราณที่ สร้างเครื่องดนตรีขึ้นมา 3 ชนิดคือ โลรา คีธารา และออโรสจนต่อมามีการพัฒนาสร้างเครื่องดนตรีประเภทต่างๆ ทั้งประเภทเครื่องสายเครื่องเป่า เครื่องทองเหลือง เครื่องตี และเครื่องดีดหรือเครื่องเคาะ เช่นไวโอลิน ฟลูต ทรัมเป็ต กลองชุด กีตาร์ ฯลฯ โดยพบเครื่องดนตรีสากลได้ในวงดนตรีสากลประเภทต่างๆ

ในระยะแรก ดนตรีมีเพียงเสียงเดียวและแนวเดียวเท่านั้นเรียกว่า Melody ไม่มีการประสานเสียง จนถึงศตวรรษที่ 12 มนุษย์เราเริ่มรู้จักการใช้เสียงต่างๆ มาประสานกันอย่างง่ายๆ เกิดเป็นดนตรีหลายเสียงขึ้นมาในประวัติดนตรีตะวันตกหลายคนคงคิดว่าเป็นเรื่องไกลตัวเหลือเกิน และมักมีคำถามเสมอว่าจะศึกษาไปทำไมคำตอบก็คือ ดนตรีตะวันตกเป็นรากเหง้าของดนตรีที่เราได้ยินได้ฟังกันทุกวันนี้ ความเป็นมาของดนตรีหรือประวัติศาสตร์ดนตรีนั้นหมายถึงการมองย้อนหลังไปในอดีตเพื่อพยายามทำความเข้าใจกับแง่มุมต่างๆ ของอดีตในแต่ละสมัยนับเวลาย้อนกลับไปเป็นเวลาหลายพันปี จากสภาพสังคมที่แวดล้อมทัศนคติและรสนิยมของผู้สร้างสรรค์และผู้ฟังดนตรีในแต่ละสมัยนั้นแตกต่างกันอย่างไรจากการลองผิดลองถูกลองแล้วลองอีกการจินตนาการตามแนวคิดของผู้ ประพันธ์เพลง จนกระทั่งกลั่นกรองออกมาเป็นเพลงให้ผู้คนได้ฟังกันจนถึง ปัจจุบันนี้ในทางประวัติศาสตร์หรือการมองย้อนกลับไปในอดีตนั้นนอกจาก เป็นไปเพื่อความเข้าใจในการได้ศึกษาเรียนรู้และรับทราบเรื่องราวของอดีตโดย ตรงแล้วยังเป็นการศึกษา เป็นแนวทางเพื่อทำความเข้าใจดนตรีที่เกิดขึ้นและการเปลี่ยนแปลงในแง่ของ ดนตรีในปัจจุบันและเพื่อนำมาใช้ในการทำนายหรือคาดเดาถึงแนวโน้มของดนตรีในอนาคตด้วย กล่าวถึงประวัติดนตรีตะวันตกซึ่งแบ่งออกเป็นสมัยต่างๆ ได้ 9 สมัย ดังนี้ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2534 : 133)

1. สมัยกรีก (Ancient Greek music)
2. สมัยโรมัน (Roman)
3. สมัยกลาง (The Middle Ages)
4. สมัยรีเนซองส์ (The Renaissance)
5. สมัยบาโรก (The Baroque Age)
6. สมัยคลาสสิก (The Classical Period)
7. สมัยโรแมนติก (The Romantic Period)
8. สมัยอิมเพรสชันนิสติก (The Impressionistic)
9. สมัยศตวรรษที่ 20 และปัจจุบัน (The Twentieth century)

ความเป็นมาของดนตรีตั้งแต่สมัยโบราณมา นับว่าเป็นเรื่องยากที่จะให้ได้เรื่องราว สมัยของการรู้จักใช้อักษรหรือสัญลักษณ์อื่นๆ ฟังจะมีปรากฏและเริ่มนิยมใช้กันในสมัยเริ่มต้นของยุค Middle age คือระหว่างศตวรรษที่ 5-6 และการบันทึกมีเพียงเครื่องหมายแสดงเพียงระดับของเสียง และ จังหวะ (Pitch and time) ดนตรีเกิดขึ้นมาในโลกพร้อมกับมนุษย์เรานั้นเอง ในยุคแรกๆ มนุษย์อาศัยอยู่ในป่าดง ในถ้ำ ในโพรงไม้ แต่ก็รู้จักการร้องรำทำเพลงตามธรรมชาติ เช่นรู้จักปรบมือ เคาะหิน เคาะไม้ เป่าปาก เป่าเขา และเปล่งเสียงร้องตามเรื่อง การร้องรำทำเพลงไปเพื่ออ้อนวอนพระเจ้าเพื่อช่วยให้ตนพ้นภัย บันดาลความสุขความอุดมสมบูรณ์ต่างๆ ให้แก่ตน หรือเป็นการบูชาแสดงความขอบคุณพระเจ้าที่บันดาลให้ตนมีความสุข

โลกได้ผ่านหลายยุคหลายสมัย ดนตรีได้วิวัฒนาการไปตามความเจริญและความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ เครื่องดนตรีที่เคยใช้ในสมัยเริ่มแรกก็มีการวิวัฒนาการมาเป็นขั้นๆ กลายเป็นเครื่องดนตรี ที่เราเห็นอยู่ทุกวันนี้ เพลงที่ร้องเพื่ออ้อนวอนพระเจ้า ก็กลายมาเป็นเพลงสวดทางศาสนา และเพลงร้องโดยทั่วไป

ในระยะแรก ดนตรีมีเพียงเสียงเดียวและแนวเดียวเท่านั้นเรียกว่า Melody ไม่มีการประสานเสียง จนถึงศตวรรษที่ 12 มนุษย์เราเริ่มรู้จักการใช้เสียงต่างๆ มาประสานกันอย่างง่ายๆ เกิดเป็นดนตรีหลายเสียงขึ้นมา

ยุคต่างๆ ของดนตรีสากล

นักปราชญ์ทางดนตรีได้แบ่งดนตรีสากลออกเป็นยุคต่างๆ ดังนี้

1. Polyphonic Perio (ค.ศ. 1200-1650) ยุคนี้เป็นยุคแรก วิวัฒนาการมาเรื่อยๆ จนมีแบบฉบับและหลักวิชาการดนตรีขึ้น วงดนตรีอาชีพรูปตามโบสถ์ ตามบ้านเจ้านาย และมีโรงเรียนสอนดนตรี

2. Baroque Period (ค.ศ. 1650-1750) ยุคนี้วิชาดนตรีได้เป็นปึกแผ่น มีแบบแผนการเจริญด้านนาฏดุริยางค์ มีมากขึ้น มีโรงเรียนสอนเกี่ยวกับอุปรากร (โอเปร่า) เกิดขึ้น มีนักดนตรีเอกของโลก 2 ท่านคือ J.S. Bach และ G.H. Handen

3. Classical Period (ค.ศ. 1750-1820) ยุคนี้เป็นยุคที่ดนตรีเริ่มเข้าสู่ยุคใหม่ มีความรุ่งเรืองมากขึ้น มีนักดนตรีเอก 3 ท่านคือ Haydn, Gluck และ Mozart

4. Romantic Period (ค.ศ. 1820-1900) ยุคนี้มีการใช้เสียงดนตรีที่เน้นถึงอารมณ์อย่างเด่นชัดเป็นยุคที่ดนตรีเจริญถึงขีดสุด เรียกว่ายุคทองของดนตรี นักดนตรีเช่น Beethoven และคนอื่นอีกมากมาย

5. Modern Period (ค.ศ. 1900-ปัจจุบัน) เป็นยุคที่ดนตรีเปลี่ยนแปลงไปมาก ดนตรีประเภทแจ๊ส (Jazz) กลับมามีอิทธิพลมากขึ้นเรื่อยๆ จนถึงปัจจุบัน

ขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละชาติ ศาสนา โดยเฉพาะทางดนตรีตะวันตก นับว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับศาสนามาก บทเพลงที่เกี่ยวกับศาสนาหรือเรียกว่าเพลงวัดนั้น ได้แต่งขึ้นอย่างถูกหลักเกณฑ์ ตามหลักวิชาการดนตรี ผู้แต่งเพลงวัดต้องมีความรู้ความสามารถสูง เพราะต้องแต่งขึ้นให้สามารถโน้มน้าวจิตใจผู้ฟังให้นิยมเลื่อมใสในศาสนามากขึ้น ดังนั้นบทเพลงสวดในศาสนาคริสต์จึงมีเสียงดนตรีประกอบประกอบการสวดมนต์ เมื่อมีบทเพลงเกี่ยวกับศาสนามากขึ้น เพื่อเป็นการป้องกันการลี้ภัยจึงได้มีผู้ประดิษฐ์สัญลักษณ์ต่างๆ แทนทำนอง เมื่อประมาณ ค.ศ. 1000 สัญลักษณ์ดังกล่าวคือตัวโน้ต (Note) นั่นเอง โน้ตเพลงที่ใช้ในหลักวิชาดนตรีเบื้องต้นเป็นเสียงโดเรมี นั้น เป็นคำสวดในภาษาละติน จึงกล่าวได้ว่าวิชาดนตรีมีจุดกำเนิดมาจากวัดหรือศาสนา ซึ่งในยุโรปนั้นถือว่าเพลงเกี่ยวกับศาสนานั้นเป็นเพลงชั้นสูงสุด

ในปัจจุบันการยอมรับการเรียนดนตรี และการเห็นคุณค่าของดนตรีที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาการด้านต่างๆ รวมทั้งทางด้านสมองและร่างกาย ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาการโดยสมบูรณ์ ในด้านการเรียนดนตรีได้มีศึกษา ค้นคว้าพัฒนาการ และมีการวิจัยหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้เกิดธุรกิจทางด้านดนตรีหลายรูปแบบทั้งโรงเรียนสอนดนตรี สถาบันการสอนดนตรีต่างๆ ห้องซ้อมดนตรี ห้องบันทึกเสียง และโรงเรียนสอนการบันทึกเสียง ทำให้ดนตรีได้แพร่หลายในกับสังคมไทยทุกชนชั้น ซึ่งปฏิเสธไม่ได้ว่าไม่รู้จักดนตรี ดังคำกล่าวที่ว่า “ชนใดไม่มีดนตรีกาล ในสันดานเป็นคนชอบกลนัก อีกใครฟังดนตรีไม่เห็นเพราะ เขานั้นเหมาะคิขบ อประการลักษณ์ หรืออุบายมุ่งร้ายฉมังนัก มโนหนักมีดมีวเหมือนราตรี” (สุนทรภู่จิตกวีเอกของไทย) “อันดนตรีมีคุณทุกอย่างไป ย่อมใช้ได้ดังจินดาคำบุรินทร์ ถึงมนุษย์ครุฑเวรราช จัตวาทกลาง ป่าพนาสิน แม่นปีเราเป่าไปให้ได้ยิน ก็สินสุดโทโสที่ไกรธา” (ทวิมุขธระโกษา 2529: 4)

ถ้าหากโลกเราปราศจากดนตรีแล้วไซ้ แน่นนอนเหลือเกินว่า มวลหมู่มนุษย์ทั้งหลายคงพบแต่ความมืดมน ความเงิบเหงาเปล่าเปลี่ยวอ้างว้างจิตใจคงมีแต่ความแข็งกร้าว อารมณ์ว่าความจะหาบรรยากาศแห่งมิตรภาพได้ยากเต็มที มนุษย์เราจะประหัดประหารกันมากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ยิ่ง เหลือหลาย มนุษย์เรานี้ก็นับว่าฉลาดลึกล้ำอยู่มากทีเดียว ที่สามารถคิดประดิษฐ์เสียงต่างๆ ให้เป็นเสียงดนตรี โดยนำมาเรียบเรียงร้อยกรองถ่ายทอดออกเป็นเสียงเพลงอันตีตม้ด้าไพเราะจับใจ มีอิทธิพลต่ออารมณ์ของคนเราเป็นอย่างมาก ดนตรีจึงเข้าไปบทบาทอันสำคัญต่อวงสังคมมนุษย์โดยทั่วไป จึงอาจกล่าวได้ว่ามีคนอยู่ที่ไหนมักจะมีดนตรีอยู่ที่นั่น มนุษย์เรามีสัญชาตญาณในการดนตรีอยู่มาก คนเรารักดนตรีทุกเพศทุกวัย ก็มีความพอใจและชอบในเสียงเพลงแล้ว จะเห็นได้จากเด็กเล็กๆ ที่ซื้ออโยเยกวนแม่หรือพี่เลี้ยงไม่ยอมหลับนอน แต่พอไกวเปลเห่กล่อมอยู่สักพักเดียวเท่านั้นก็หลับปุ๋ยแทบทุกราย

ดนตรีมีส่วนช่วยให้ความสามารถในการทำงานของสมองเพิ่มสูงขึ้น เมื่อไหร่ก็ตามที่เราฟังเพลงพร้อมๆ กับการเคาะจังหวะตามแห่งท่วงทำนองนั้นๆ เสียงที่ก้องเข้าไปยังสมองจะช่วยให้คลื่นความถี่สมองที่เปล่งออกมามีความสัมพันธ์ในระดับที่เรียกว่า "คลื่นแอลฟา" และ "คลื่นบีตา" ซึ่งเป็นช่วงจังหวะที่คลื่นสมองมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ นอกจากนี้ดนตรียังมีผลดีต่อการพัฒนาความสามารถด้านการจำ เสริมสร้างสติปัญญา นำไปสู่ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ต่อไป (ไพฑูรย์ รัตนคม 2542: 4)

การเรียนการสอนดนตรีนั้น ต้องทำตามระเบียบ วิธีทางการศึกษา จึงจะสัมฤทธิ์ผล วิชาดนตรีจึงเป็นวิชาที่ประมวลเนื้อหาทางศิลปะด้านดนตรี การดำเนินการเพื่อให้วิชานี้บรรลุจุดมุ่งหมาย จำเป็นต้องใช้ความร่วมมือ และการประสานงานระหว่างบุคลากรหลายฝ่าย ทั้งผู้บริหาร ผู้สอบผู้เรียน และผู้ปกครอง ปรัชญาของการจัดการหลักสูตรวิชาดนตรีในโรงเรียน (สมชายรัศมี 2537: 2)

จะเห็นได้ว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ดนตรีสากล ประกอบด้วยเนื้อหาสาระด้านความรู้ ความคิด ด้านทักษะ กระบวนการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ การคิด ที่เป็นเหตุเป็นผลถึงวิธีการ ความเป็นมา ภูมิปัญญาและรากฐานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ การจินตนาการ และการแสดงออกเพื่อสื่อความหมาย ค้นหาและพัฒนาศักยภาพของตน พัฒนาเจตคติ สมาธิ รสนิยมส่วนตัว ตลอดจนเห็นคุณค่าและเกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของดนตรีสากล ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากล: กรณีศึกษาโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตธนบุรี เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนางานธุรกิจการให้บริการ โรงเรียนสอนดนตรีสากลในการวางแผนกลยุทธ์และประยุกต์รูปแบบการนำเสนองานให้เข้าถึงกลุ่มนักเรียนและตอบโจทย์ที่นักเรียนกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขต ทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยทางด้านลักษณะส่วนบุคคล
3. เพื่อทราบแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการและตอบสนองทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของนักเรียนให้มากที่สุด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ทำการศึกษาลอบล้อมพื้นที่ใน เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา, พนักงานราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ, พนักงานบริษัทเอกชน และผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว ที่ตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากล ของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนแน่นอน
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา, พนักงานราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ, พนักงานบริษัทเอกชน และผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว ที่ตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากล ของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้

ในการวิจัย จึงเลือกใช้สูตรของเครซีเมอร์แกน (K.V.Krejcie&D.W.Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่าง เป็น จำนวน 400 คน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของ โรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ได้ทำการศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แนวปฏิบัติ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. ขอบเขตด้านเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา ครั้งนี้ ช่วงเดือน มกราคม 2561 ถึง เมษายน 2561

5. ขอบเขตด้านตัวแปร ประกอบด้วย

5.1 ตัวแปรต้น คือ ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบสอบถาม คือ

5.1.1 เพศ

5.1.2 อายุ

5.1.3 ระดับการศึกษา

5.1.4 อาชีพ

5.1.5 รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนของท่าน

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร โดยสอบถามจากปัจจัยทางการตลาดบริการทั้ง 7 ด้าน ได้แก่

5.2.1 ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)

5.2.2 ด้านราคา (Price)

5.2.3 ด้านสถานที่ (Place)

5.2.4 ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion)

5.2.5 ด้านบุคลากร (People)

5.2.6 ด้านกระบวนการ (Process)

5.2.7 ด้านภาพลักษณ์ทางกายภาพ (Physical)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากลในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาประมวลสร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบตามความเป็นจริง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของ โรงเรียนสอนดนตรีสากลในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ด้านราคา (Price) ด้านสถานที่ (Place) ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ด้านบุคลากร (People) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านภาพลักษณ์ทางกายภาพ (Physical) โดยแต่ละข้อคำถามเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่องที่มีค่าตอบให้เลือกแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวความคิดของลิเคอร์ท สเกล (Likert Scale. ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544) โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึงมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึงมาก
คะแนน 3	หมายถึงปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึงน้อย
คะแนน 1	หมายถึงน้อยที่สุด

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลคะแนนเฉลี่ยโดยได้กำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึงมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึงมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึงปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึงน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึงน้อยที่สุด

แนวทางการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถาม จากนั้นนำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาปรับปรุง แก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาชี้แนะ

3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruency--IOC) (แสดงในภาคผนวก ก)

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา, พนักงานราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ, พนักงานบริษัทเอกชน และผู้ประกอบการบางส่วนที่อยู่ในเขตอื่นๆ จำนวน 400

คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538: 132-133) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .80

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้มี 2 ส่วน คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยมีการรวบรวมดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากลในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา, พนักงานราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ, พนักงานบริษัทเอกชน และผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว ที่เลือกเรียนดนตรีสากล ของโรงเรียนสอนดนตรี อยู่ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ชุด ข้อมูลที่เก็บรวบรวมเป็นข้อมูลช่วงเวลาเดียว (Cross Sectional Approach) โดยจะทำการกระจายแบบสอบถามไปตามพื้นที่ในเขตทุ่งครุ และสุ่มเลือกไว้ตามขนาดตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้แล้วดังกล่าวข้างต้น

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น ข้อมูลหรือบทความทางเศรษฐกิจจากหนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ตำราเรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ

สรุปผล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบสอบถาม

เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.50 และเป็นชาย คิดเป็นร้อยละ 40.50

อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ ต่ำกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.00 รองลงมาอายุ 15-18 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.00 อายุ 22-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.30 อายุ 19-21 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.20 และอายุ 25 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.50 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 42.8 รองลงมาาระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 35.4 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 17.80 และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 4.00 ตามลำดับ

อาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาชีพนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 53.2 รองลงมาอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 15.0 อาชีพพ่อบ้าน/แม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ

13.00 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 11.8 และอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 7.00 ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 54.20 รองลงมารายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.20 รายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.00 รายได้ต่อเดือน 30,001-40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.80 และรายได้ต่อเดือนมากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.80 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากลในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร

ระดับการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากลในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร นำเสนอในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$) เมื่อพิจารณาปัจจัยทั้ง 7 ด้าน พบว่า ทุกๆ ด้านมีการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ($\bar{x} = 4.03$) รองลงมาด้านกระบวนการ ($\bar{x} = 3.98$) ด้านบุคลากร (People) ($\bar{x} = 3.98$) ด้านสถานที่ ($\bar{x} = 3.93$) ด้านภาพลักษณ์ทางกายภาพ ($\bar{x} = 3.92$) ด้านการส่งเสริมการตลาด ($\bar{x} = 3.91$) ด้านราคา ($\bar{x} = 3.90$) ตามลำดับ

ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกๆ ข้อมีการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ หลักสูตรเป็นตามมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับจากสากล ($\bar{x} = 4.15$) รองลงมาหลักสูตร ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.06$) หลักสูตรชัดเจน สามารถแบ่งระดับการเรียนได้ ($\bar{x} = 4.04$) ชื่อเสียงของโรงเรียน/สถาบัน ($\bar{x} = 4.01$) และสามารถนำความรู้จากการเรียน ไปศึกษาต่อในขั้นสูงได้ ($\bar{x} = 3.89$) ตามลำดับ

ด้านราคา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากลในเขต ทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ด้านราคา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกๆ ข้อมีการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ส่วนลดพิเศษ เมื่อเรียนต่อเนื่องในระดับที่สูงขึ้น ($\bar{x} = 3.94$) รองลงมาลดราคาค่าเรียน ถ้าพาคนอื่นมาเรียน ($\bar{x} = 3.92$) ไม่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันอื่นๆ ($\bar{x} = 3.91$) ไม่มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม หรือค่าบริการอื่นๆ ($\bar{x} = 3.88$) และการผ่อนชำระเป็นรายงวด ($\bar{x} = 3.87$) ตามลำดับ

ด้านสถานที่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ด้านสถานที่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

($\bar{x} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกๆ ข้อมีการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ สถานที่ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน เดินทางไปมาสะดวก ($\bar{x} = 3.97$) รองลงมาภายในห้องเรียนมีอุปกรณ์ประกอบการเรียนครบเช่น กระจกบานใหญ่ ระบบเสียง เป็นต้น ($\bar{x} = 3.96$) การจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ เฉพาะนักเรียนกลุ่มใหญ่ๆ ($\bar{x} = 3.95$) ระบบรักษาความปลอดภัยบริเวณรอบๆ สถานที่เรียน ($\bar{x} = 3.92$) และสถานที่เรียนกว้างขวาง เหมาะสมกับการฝึก ($\bar{x} = 3.87$) ตามลำดับ

ด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานครด้านการส่งเสริมการตลาด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกๆ ข้อมีการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ รับงานแสดงต่างๆ เพื่อให้ให้นักเรียนมีรายได้พิเศษ ($\bar{x} = 3.95$) รองลงมาแจกอุปกรณ์การสอน เช่น DVD ให้ไปฝึกที่บ้าน ($\bar{x} = 3.93$) การโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ ($\bar{x} = 3.92$) ครุณานักเรียนออกเผยแพร่ดนตรีสากลนอกโรงเรียน เช่น ศูนย์วัฒนธรรม ($\bar{x} = 3.91$) ให้นักเรียนทดลองเรียนก่อนตัดสินใจเรียนจริง ($\bar{x} = 3.86$) ตามลำดับ

ด้านบุคลากร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ด้านบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกๆ ข้อมีการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ครูผู้สอนเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการดนตรีสากล ($\bar{x} = 4.06$) รองลงมาครูผู้สอนมีทักษะในการถ่ายทอดดนตรีสากล ทำให้จำได้ง่ายขึ้น ($\bar{x} = 4.03$) ความรับผิดชอบของครูผู้สอน และครูผู้ช่วย ($\bar{x} = 4.00$) การตรงต่อเวลา บุคลิกภาพ และการแต่งกายของครูผู้สอน ($\bar{x} = 3.93$) และครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการสอนดนตรีสากล ($\bar{x} = 3.89$) ตามลำดับ

ด้านกระบวนการพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานครด้านกระบวนการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกๆ ข้อมีการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การนำสื่อการสอน และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ประกอบการสอน ($\bar{x} = 4.07$) รองลงมาการทดสอบและวัดผลการเรียนเป็นระยะๆ ($\bar{x} = 4.04$) ความเหมาะสมของช่วงเวลาในการสอน ($\bar{x} = 3.97$) ขั้นตอนการรับสมัครเรียนสะดวก รวดเร็ว ($\bar{x} = 3.92$) การจัดกลุ่มผู้เรียนตามความรู้ความสามารถของผู้เรียน ($\bar{x} = 3.91$) ตามลำดับ

ด้านภาพลักษณ์ทางกายภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ด้านภาพลักษณ์ทางกายภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกๆ ข้อมีการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ โรงเรียนมีภาพพจน์ และชื่อเสียงทางดนตรีสากลที่ดี ($\bar{x} = 3.96$) รองลงมาคือสำหรับผู้ปกครองนั่งพักรอ ($\bar{x} = 3.94$) สภาพบรรยากาศรอบๆ สถานที่เรียนสวยงาม น่าเรียน ($\bar{x} = 3.93$) สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เช่น ห้องอาหาร มุมนันทนาการ มุมนั่งอ่านหนังสือ เป็นต้น ($\bar{x} = 3.91$) มีผลงานของผู้เรียนมาแสดง เช่น ผู้เรียนชนะเลิศการประกวดดนตรีสากล ($\bar{x} = 3.88$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร

การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากล ของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานครพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเพศต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากล ของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานครในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากล ของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานครในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอาชีพต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากล ของโรงเรียนสอนดนตรีสากลในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามรายได้ต่อเดือนพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่อเดือนต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของโรงเรียนสอนดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนกวดวิชาของนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านบุคลากร ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านกระบวนการ ด้านสถานที่ ด้านภาพลักษณ์ทางกายภาพ ตามลำดับ

1.1 ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) พบว่า ภาพรวมมีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ วราภรณ์ นาโควงศ์ (2552) ที่ทำการศึกษปัจจัยและแนว ทางพัฒนาการสอนวิชานาฏศิลป์ของครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งผลิตภัณฑ์ในที่นี้หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนนาฏศิลป์ ประกอบด้วย หลักสูตรที่สอน คุณภาพหลักสูตร วิธีการสอน อาจารย์ผู้สอน ขั้นตอนและ

กระบวนการเรียนการสอน สื่อประกอบการสอน สอดคล้องกับผลการศึกษาในครั้งใหม่ที่พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์นักเรียนให้ความสำคัญกับขั้นตอนและกระบวนการสอนของครูเป็นลำดับแรก ซึ่งการเรียนนาฏศิลป์ไทยไม่เหมือนการเรียนในสาขาวิชาอื่น เพราะผู้เรียนต้องชอบและมีใจรักในศิลปวัฒนธรรม เพราะนาฏศิลป์ไทยเป็นการแสดงที่มีท่าร่าที่จำยาก แต่ถ้าผู้สอนมีขั้นตอนและกระบวนการสอนที่เป็นระบบอาจจะทำให้นักเรียนจำท่าร่าได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ (Motive) เกี่ยวกับตัวผลิตภัณฑ์ที่ทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าหรือบริการ (ศุภร เสรีรัตน์. 2544)

1.2 ด้านราคา (Price) พบว่า ภาพรวมมีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ ณธิพัฒน์ วชิรเกียรติ (2552) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีสากลของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับเรื่องอัตราค่าเรียนแต่ละหลักสูตรต้องไม่แพงเกินไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ค่าครองชีพสูง แต่ถ้าค่าเรียนนาฏศิลป์ไทยมีราคาต่อหลักสูตรไม่แพงมาก นักเรียนก็สามารถเรียนได้โดยไม่ทำให้ผู้ปกครองเดือดร้อน

1.3 ด้านสถานที่ (Place) พบว่า ภาพรวมมีผลต่อการตัดสินใจในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 คือศึกษาอยู่ชั้นประถมปีที่ 4 ประถมปีที่ 5 และประถมปีที่ 6 ซึ่งยังเป็นเด็กอยู่ ดังนั้น สถานที่เรียนหากอยู่ในแหล่งชุมชน ใกล้บ้าน ปลอดภัย และกว้างขวางพอสำหรับการเรียนนาฏศิลป์ไทย สิ่งเหล่านี้จะเป็นข้อมูลให้นักเรียนตัดสินใจเรียนนาฏศิลป์ไทยกันมากขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการพื้นฐานของมาสโลว์ ด้านความต้องการปลอดภัย (Safety Needs) และผลการศึกษาในครั้งใหม่ที่พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับสถานที่เรียนต้องกว้างขวาง เหมาะสมกับการฝึกทำร่านาฏศิลป์ ทั้งนี้เป็นการเรียนนาฏศิลป์ต้องใช้สถานที่ที่กว้างๆ เนื่องจากต้องฝึกท่าร่า ซึ่งถ้าสถานที่คับแคบอาจทำให้ไม่สะดวกในขณะที่ฝึก

1.4 ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ภาพรวมมีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับเรื่องการที่ครูนำนักเรียนออกเผยแพร่ นาฏศิลป์ไทยนอกโรงเรียน และครูรับงานแสดงเพื่อให้นักเรียนมีรายได้พิเศษ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิเศษ เกตุวรสุนทร ที่ศึกษาการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมไทย กรณีศึกษาไขนรามคำแหง ที่พบว่า มูลเหตุจูงใจของผู้เข้ารับการศึกษาอบรมไขนรามคำแหง เพื่อนำความรู้จากการฝึกซ้อมไปประกอบอาชีพ และการศึกษาของ สิรินิตย์ ธีรมงคล (26548) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเรียนวิชาเอกคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่พบว่า การเรียนคหกรรมเป็นค่านิยมในการทำงาน ซึ่ง กาญจนา อินทรสุนานนท์ (2553) กล่าวว่าไว้ว่า นาฏศิลป์ไทยนอกจากจะแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติแล้ว นาฏศิลป์ยังเป็นอาชีพอย่างหนึ่งที่บริการสังคมในด้านความบันเทิงอีกด้วย สอดคล้องที่ สมจิตร ล้วนจำเริญ (2546) ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2550)

ที่กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้โภคกว่า การตัดสินใจของผู้บริโภคได้รับอิทธิพลมาจากโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยเช่นกัน

1.5 ด้านบุคลากร (People) ภาพรวมมีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พัชชา สุวรรณพาณิชย์ (2550) และ ณิชพัฒน์ วชิรชัยเกียรติ (2552) ที่พบว่า ผู้บริโภคมีความคิดเห็นด้านครูอาจารย์ผู้สอนอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับเรื่องครูผู้สอนต้องมีทักษะในการถ่ายทอดนาฏศิลป์ไทย ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนนาฏศิลป์มีองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น ท่ารำ ดนตรี จังหวะ ทำนองเพลง บทร้อง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง ซึ่งถ้าครูผู้สอนมีทักษะในการถ่ายทอด นักเรียนจะได้จดจำได้ง่ายขึ้น และสนใจเรียนนาฏศิลป์มากขึ้นด้วย

1.6 ด้านกระบวนการ ภาพรวมมีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก กระบวนการให้บริการเป็นส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสำคัญ เพราะต้องอาศัยพนักงานที่มีประสิทธิภาพ เครื่องมือที่ทันสมัยเพื่อการส่งมอบบริการที่มีคุณภาพแก่ผู้บริโภค ดังนั้น ขั้นตอนต้อง สะดวกรวดเร็ว เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ผู้บริโภค (อุไรวรรณ แยมนิยม. 2549) ถ้าพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับการนำสื่อการสอน และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประกอบการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจะทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจมากขึ้น

1.7 ด้านภาพลักษณ์ทางกายภาพ (Physical) ภาพรวมมีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$) ภาพลักษณ์ทางกายภาพเกี่ยวข้องกับภาพพจน์ ชื่อเสียง และบรรยากาศรอบๆ สถานที่เรียน การมีผลงานรองรับ ซึ่งผลจากการศึกษา พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับการนำผลงานของนักเรียนมาแสดง เช่น นักเรียนชนะเลิศการประกวดนาฏศิลป์ไทย หรือการแสดงของนักเรียนในโอกาสต่างๆ สิ่งเหล่านี้จะสร้างความเชื่อมั่นแก่นักเรียนในการตัดสินใจเลือกเรียนนาฏศิลป์ไทย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ด้านผลิตภัณฑ์ ควรพัฒนาสามารถนำความรู้จากการเรียน นำไปศึกษาต่อในชั้นสูงได้
- 1.2 อัตราค่าเล่าเรียนต้องไม่แพงเกินไป เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนที่ประสงค์จะเรียนสามารถเรียนได้โดยไม่ทำให้ผู้ปกครองเดือดร้อนสามารถผ่อนชำระเป็นรายงวดได้
- 1.3 สถานที่เรียนดนตรีสากลต้องกว้างพอกับการฝึกท่ารำและสถานที่เรียนกว้างขวางเหมาะสมกับการฝึก
- 1.4 ด้านบุคลากร ควรพัฒนาเกี่ยวกับครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการสอนดนตรีสากล

1.5 ด้านกระบวนการ ครูควรนำนักเรียนออกเผยแพร่ดนตรีสากลและรับงานแสดงต่างๆ เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความสามารถและการจัดกลุ่มผู้เรียนตามความรู้ความสามารถของผู้เรียน

1.6 ด้านภาพลักษณ์ทางกายภาพ ควรมีผลงานของผู้เรียนมาแสดง เช่น ผู้เรียนชนะเลิศการประกวดดนตรีสากลที่ดี

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาตัวแปรด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเรียนดนตรีสากล เช่น การสนับสนุนจากผู้ปกครอง มูลเหตุจูงใจที่ตัดสินใจเรียนดนตรีสากล เป็นต้น

2.2 ควรทำการศึกษาพฤติกรรมกลุ่มนักศึกษาในการตัดสินใจเลือกดนตรีสากล ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร